

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/76/2020
Identifikačné číslo spisu: 4118212587
Dátum vydania rozhodnutia: 31. decembra 2020
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4118212587.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného Q. Z., pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Trestného zákona, prerokoval na neverejnom zasadnutí 31. decembra 2020 v Bratislave dovolanie obvineného podané prostredníctvom zvoleného obhajcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo 16. mája 2019, sp. zn. 4To/35/2019, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Q. Z. sa o d m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Nitra zo 14. marca 2019, sp. zn. 0T/127/2018 bol obvinený Q. Z. uznaný za vinného z prečinu hrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Trestného zákona na skutkovom základe, že

dňa 24.10.2018 čase okolo 16.00 hod. Nitre, na ulici Wilsonovo nábrežie viedol osobné motorové vozidlo zn. E. Q., EČ: G. XXX U., šedej metalízy, pričom bol zastavený hliadkou polície pre podozrenie, že ide o osobu na pátraní a vyzvaný na podrobenie sa toxikologickému vyšetreniu na zistenie omamných a psychotropných látok v tele, ktorému sa odmietol podrobiť.

Za to bol obvinený odsúdený podľa § 289 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd obvinenému výkon trestu podmiennečne odložil.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona súd určil obvinenému skúšobnú dobu v trvaní 15 (pätnásť) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona sa obvinenému uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 2 (dva) roky.

Proti tomuto rozsudku zahlásil obvinený priamo na hlavnom pojednávaní odvolanie. Na základe tohto vo veci rozhodoval Krajský súd v Nitre na verejnom zasadnutí 16. mája 2019 uznesením, sp. zn. 4To/35/2019, ktorým podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie obvineného Q. Z..

Okresný súd Nitra dňa 7. decembra 2020 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného, ktoré podal prostredníctvom obhajcu JUDr. Pavla Gráčika. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 18. februára 2020 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku.

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený uviedol, že odvolací súd rozhodol arbitrárne, nakoľko neprihliadol na jeho argumenty uvedené v odvolaní.

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený namietal, že bol policajnou hliadkou zastavený bezdôvodne, zákrok hliadky považuje za nezákonný a na tom základe v zmysle zásady „ovocia z otráveného stromu“ nemôžu požívať zákonnosť ani ďalšie na to (na daný služobný zákrok) nadväzujúce úkony policajtov.

Na základe uvedeného obvinený navrhol, aby dovolací súd vyslovil rozsudkom, že bol porušený zákon, nakoľko boli naplnené dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku a podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnuté rozhodnutia a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Okresnému súdu Nitra, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Predsedníčka senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Trestného poriadku doručila rovnopis dovolania prokurátorovi. Uvedenú možnosť vyjadriť sa využil okresný prokurátor, ktorého vyjadrenie bolo okresnému súdu doručené 28. apríla 2020. V rámci vyjadrenia uviedol, že rozhodnutie krajského súdu považuje za správne, pričom sa v plnom rozsahu stotožňuje s jeho odôvodnením.

Poukázal na zákonnosť postupu policajnej hliadky pri zastavení a následnej kontrole obvineného.

Z vyššie uvedených dôvodov sa prokurátor v plnej miere stotožnil s rozhodnutím krajského súdu a má za to, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je zrejmé, že v danej veci nebol naplnený žiaden z dôvodov dovolania uvedený v § 371 Trestného poriadku, a preto navrhol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

Vyjadrenie prokurátora bolo zaslané na vyjadrenie obvinenému aj jeho obhajcovi, ktorí na vyjadrenie prokurátora do konania neverejného zasadnutia nereagovali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku). Dovolanie bolo podané po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Trestného poriadku), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku). Zároveň však zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len dovolací súd) opakovane pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov

a právnej istoty. Možnosti dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštanca a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

V posudzovanej veci bol uplatnený dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Dovolateľom uvádzaný dovolací dôvod predpokladá, že v konaní došlo k porušeniu práva na obhajobu najmä tým, že podľa jeho názoru sa odvolací súd nevysporiadal s jeho námietkami v odvolaní.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že obvinený sa v plnej miere zúčastňoval úkonov trestného konania, pričom bol riadne upovedomený aj o všetkých vykonávaných dôkazov a úkonov, pričom mohol podávať návrhy na doplnenie dokazovania a zúčastňovať sa hlavných pojednávaní, kde mal možnosť využívať svoje procesné práva, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonávaným dôkazom. S poukázaním na vyššie uvedené teda k žiadnemu zásadnému porušeniu práva na obhajobu v prípade obvineného nedošlo.

Ďalej je potrebné uviesť, že právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku treba chápať ako vytvorenie podmienok na plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku). Za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu urobený v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, a nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu. (R 7/2011)

Zo spisového materiálu vyplýva, že obhajoba obvineného bola po celý čas trestného konania riadne zabezpečená, a preto námietky dovolateľa nie sú spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Dovolateľ vo svojom mimoriadnom opravnom prostriedku uplatnil dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa bol správne podradený pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Iba opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod týmto sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Trestného zákona), premlčania trestného stíhania (§ 87 Trestného zákona), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Trestného zákona), ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Trestného zákona. Uvedené ustanovenie sa vzťahuje aj na porušenie iných hmotnoprávnych predpisov ako je Občiansky zákonník, Obchodný zákonník, pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnomu posúdeniu skutku.

Vzhľadom na vyššie uvedené, ako aj s poukázaním na námietky obvineného je potrebné uviesť, že doktrínu „plodu z otráveného stromu“ treba označiť za obsolentnú.

K tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie.

Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvolaciu“ inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa. V tomto smere dovolací súd odkazuje na ustálenú judikatúru k výkladu a aplikácii dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Z obsahu dovolania vyplýva, že vo vzťahu k citovanému dovolaciemu dôvodu dovolateľ uplatnil výlučne námietky, ktorými zjavne vybočil z deklarovaneho dovolacieho dôvodu. Jeho námietky totiž smerovali proti správnosti skutkových zistení súdmi nižšieho stupňa ako aj proti hodnoteniu vykonaných dôkazov.

Aj dovolací súd zastáva názor, že zákrok policajnej hliadky bol oprávnený a opodstatnený, čo napokon preukázalo, že obvinený sa dopúšťal protiprávneho konania pri vedení motorového vozidla.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu konania obvineného, posúdeného ako prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Trestného zákona, táto zodpovedá priebehu skutkového deja uvedeného vo výroku napadnutého rozhodnutia po objektívnej i subjektívnej stránke a je správna, pričom zmena právnej kvalifikácie nie je prípustná.

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

V posudzovanej veci, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného Q. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

